

Tilläggsbudget

Till finansutskottet

Inledning

Finansutskottet har berett riksdagens utskott tillfälle att yttra sig över 2003 års ekonomiska vårproposition (2002/03:100) i de delar som avser tilläggsbudget till stadsbudgeten före budgetåret 2003 m.m. jämte de motioner som väckts med anledning av propositionen, allt i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Motionerna 2002/03:Fi14–Fi23 har väckts med anledning av propositionen.

I detta yttrande behandlar justitieutskottet frågan om tilläggsbudget för år 2003 såvitt avser utgiftsområde 4 Rättsväsendet, ett förslag om fortsatt giltighet av lagen (1999:613) om försöksverksamhet med videokonferens i rättegång samt ett yrkande i motion Fi17.

Utskottet

Överväganden

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet omfattar bl.a. anslag till polisorganisationen, åklagarorganisationen, domstolsväsendet, kriminalvården, Brottsförebyggande rådet, Brottsoffermyndigheten och Ersättning för skador på grund av brott. Utgiftsramen uppgår för innevarande budgetår till 24 584 790 000 kr.

I fråga om utgiftsområde 4 innebär regeringens förslag att utgiftsområdet tillförs 198 050 000 kr. Detta sker genom att anslaget 4.6 Kriminalvården tillförs 200 miljoner kronor och anslaget 4.1 Polisorganisationen minskas med 1 950 000 kr. Det senare anslaget minskas för att bidra till finansieringen av det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda nya anslaget 37:6 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet om 7 350 000 kr.

Vidare innebär regeringens förslag en omfördelning mellan olika anslag inom utgiftsområde 4 enligt följande. Anslaget 4.2 Säkerhetspolisen minskas med 50 miljoner kronor. Anslaget 4.3 Åklagarorganisationen tillförs 20 miljoner kronor. Anslaget 4.4 Ekobrottsmyndigheten minskas med 10 miljoner kronor. Anslaget 4.5 Domstolsväsendet tillförs 38 miljoner kronor. Anslaget 4.7 Brottsförebyggande rådet (BRÅ) minskas med 1 miljon kronor. Slutligen tillförs anslaget 4.10 Brottsoffermyndigheten 3 miljoner kronor.

I denna del har väckts en motion, 2002/03:Fi17 av Maud Olofsson m.fl. (c). I yrkande 12 begärs bl.a. att anslaget 4.1 Polisorganisationen skall vara oförändrat och således inte minskas med 1 950 000 kr.

Utskottet konstaterar först att utgiftsprognosen för rättsväsendet (se prop. s. 151) pekar på att utgifterna innevarande år kommer att uppgå till 24 702 miljoner kronor eller drygt 117 miljoner mer än vad som budgeterats. Särskilt kriminalvårdens situation är bekymmersam trots det nu föreslagna tillskottet, bl.a. beroende på att beläggningen inom anstalter och häkten fortsätter att öka, och all budgetförstärkning måste hälsas med tillfredsställelse.

Anslagsförändringarna i regeringens förslag till tilläggsbudget innebär att anvisade medel totalt ökar med 520 miljoner kronor. Av dessa medel föreslår regeringen att nästan 200 miljoner kronor tillförs rättsväsendet. Utskottet välkomnar denna prioritering.

I fråga om finansieringen av en ny gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet finner utskottet det naturligt att denna till viss del finansieras genom en minskning av anslaget till polisen. Det rör sig om ett för bl.a. polisen och räddningstjänsten gemensamt projekt, där polisen kommer att vara en av de största användarna (se 2001/02:JuU2y). För att ett upphandlingsförfarande skall kunna inledas under 2003 behöver medel redan nu anvisas för detta ändamål.

Regeringen lägger i propositionen fram ett förslag om fortsatt giltighet av lagen (1999:613) om försöksverksamhet med videokonferens i rättegång. Förslaget innebär att försöksverksamheten skall förlängas t.o.m. den 31 december 2004. Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag.

Sammantaget innebär utskottets ställningstagande att utskottet tillstyrker regeringens förslag såvitt avser utgiftsområde 4. Utskottet tillstyrker också förslaget om fortsatt giltighet av lagen om försöksverksamhet med videokonferens i rättegång. Motion Fi17 avstyrks i här berörd del.

Stockholm den 15 maj 2003

På justitieutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Närvarande: Johan Pehrson¹ (fp), Susanne Eberstein (s), Alice Åström (v), Margareta Sandgren (s), Lennart Nilsson (s), Helena Zakariasén (s), Ragnwi Marcelind¹ (kd), Jeppe Johnsson¹ (m), Torkild Strandberg¹ (fp), Johan Linander (c), Göran Norlander (s), Cecilia Magnusson¹ (m), Joe Frans (s), Kerstin Andersson (s), Hillevi Engström¹ (m) och Catharina Bråkenhielm (s).

¹ Har ej deltagit i beslutet.

Avvikande mening

Johan Linander (c) anför:

För att hitta finansiering för upphandlingskostnader för ett nytt radiokommunikationssystem har regeringen valt att minska anslaget 4.1 Polisorganisationen trots att polisens strama budget inte tillåter att radiosystemet betalas inom polisens budget. Enligt min mening är de medel som anslagits till polisen för år 2003 otillräckliga. Det finns således inget utrymme för att minska anslaget till polisen. Jag anser alltså att utskottet bör tillstyrka motion 2002/03:Fi17 i denna del.

Det är dock glädjande att regeringen i sin tilläggsbudget rättar till vissa av sina felaktigheter från höstens budget, även om dessa brister borde ha upptäckts betydligt tidigare. Det är tydligt att Centerpartiets budgetmotion påverkat den socialdemokratiska regeringen i rätt riktning. Regeringen har nu insett att beläggningen inom anstalter och häkten fortsätter att öka och att kriminalvården inte kan möta volymökningarna inom nuvarande anslagsram. För att ge kriminalvården förutsättningar att öka tillgången på platser tillskjuts kriminalvården 200 miljoner kronor, exakt det belopp som Centerpartiet krävde redan i höstas.

Regeringen tillskjuter även ytterligare medel till åklagarorganisationen för att kunna bibehålla kvaliteten i verksamheten och till Brottsoffermyndigheten för att kunna hantera ärendetillströmningen, även på dessa områden ville Centerpartiet tillföra ytterligare medel redan i höstas.

Särskilda yttranden

1. Jeppe Johnsson, Cecilia Magnusson och Hillevi Engström (alla m) anför:

Moderata samlingspartiet tar inte ställning till regeringens förslag till tilläggsbudget. Då riksdagen beslutat om årets budget har vi vare sig möjlighet eller anledning att arbeta om denna eller åter redovisa hela vårt budgetförslag – trots att om detta blivit riksdagens beslut nuvarande problem med skenande utgifter inte förelegat. Att justitieutskottets område tillförs mer resurser i tilläggsbudgeten är positivt, men ändå i underkant om man jämför med vad vi redan i höstas ansåg nödvändigt.

De partier som bildade riksdagsmajoritet får nu ta det fulla ansvaret för de förändringar som föreslås för att hålla utgifterna under respektive utgiftsområdes tak.

2. Johan Pehrson och Torkild Strandberg (båda fp) anför:

Folkpartiet hade som väl är känt ett annat budgetalternativ för år 2003. Detta innehöll både lägre utgifter och skatter samt en lång rad radikala förslag till reformer av arbetsmarknad, integrationspolitik och socialförsäkringar, ett omfattande program för att få ned sjukfrånvaron med insatser för att människor skall få ihop "livspusslet", insatser för att öka vård och rehabilitering och med större krav mot överutnyttjande av systemen. Folkpartiets budgetalternativ för år 2003 innehöll en budgetmarginal på 11 miljarder. Tyvärr valde riksdagens majoritet av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister att rösta ned detta förslag den 20 december.

Det är nu enligt vår uppfattning samma majoritet som får ta ansvar för att rädda situationen med sin dåligt underbyggda budget för innevarande år. Vi är givetvis alltid, varje dag och vecka, beredda att ta över ansvaret för Sverige. I den situation att Folkpartiet får ta över regeringsansvaret har vi att utgå från verkligheten såsom den ser ut. Det var därför vi i valrörelsen reviderade våra egna förslag över vad som var möjligt. Skulle vi därför få möjligheten att ta över ansvaret för landet skulle vi omgående genomföra utgiftsbegränsningar och besparingar så att utgiftstaket kunde hållas i avvaktan på att mera genomgripande systemreformer som ökar tillväxten och minskar kostnader för sjukfrånvaro och arbetslöshet får ekonomiska effekter.

Folkpartiet tar inte i detalj ställning till de förslag regeringen och deras stödpartier lägger fram som förändringar i deras egen budget. Vi deltar inte i beslutet om tilläggsbudgeten.

3. Ragnwi Marcelind (kd) anför:

Kristdemokraterna förordade under hösten 2002 i parti- och kommittémotioner ett komplett och sammanhängande budgetalternativ för budgetåret 2003. Detta alternativ avslogs av riksdagen i den första beslutsomgången om utgiftsområdets ramar och skatteinkomster till förmån för den inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som socialdemokraterna föreslog. Av detta skäl deltog vi inte i den därpå följande behandlingen av anslag inom respektive utgiftsområde.

Av samma skäl deltar vi inte heller i den fortsatta behandlingen av delar av anslagen för budgetåret 2003, den nu föreliggande tilläggsbudgeten (nr 1). Tilläggsbudgeten är socialdemokraternas försök att hantera alla egna felbudgeteringar som gjordes hösten 2002.

Riksdagsmajoriteten – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – har i det första rambeslutet om statsbudgeten för budgetåret 2003 ställt sig bakom en annan inriktning av politiken än den som kristdemokraterna förordar. Det är nu majoritetens sak att ta ansvar för sin budget. Jag deltar inte i beslutet om tilläggsbudgeten.